

1. עארף חמאד ת.ז. [REDACTED]
 2. נביל אלכורד ת.ז. [REDACTED]
 3. ח'אלד אלקואסמי ת.ז. [REDACTED]
 4. עבד אלפתאח סקאפי ת.ז. [REDACTED]
 5. מוחמד אלסבאג ת.ז. [REDACTED]
 6. עדלי אלדאודי ת.ז. [REDACTED]
 7. יעקוב אבו ערפה ת.ז. [REDACTED]
 8. האשם אלסלאמה ת.ז. [REDACTED]
 9. הקואליציה להגנה על זכויות הפלסטינים בירושלים
 10. עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
- ע"י ב"כ עו"ד סאוסן זהר ו/או חסן ג'בארין ו/או
סוהאד בשארה ו/או מאיסאנא מוראני ו/או
נארימאן שחאדה זועבי ו/או ויסאם שרף
מעדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
מרחוב יפו 94, חיפה
טלפון: 04-9501610; נייד: [REDACTED]; פקס: 04-9503140
דואר אלקטרוני: [REDACTED]

נגד

1. מפקד מחוז ירושלים במשטרה
 2. השר לביטחון פנים
- ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
רחוב צלאח אלדין 29, ירושלים
טל: 073-39253542 פקס: 02-6467011
דואר אלקטרוני: HCJ-dep@justice.gov.il

עתירה למתן צו על תנאי ובקשה לקיום דיון דחוף

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת להוציא צו על תנאי המורה למשיבים לבוא ולנמק:

- א. מדוע לא יסירו את כל המחוסמים שהוצבו בכניסות וביציאות לשכונת שיח' ג'ראח בירושלים בין אם מחוסמים אנושיים ובין אם מחסומי בטון או כל מחסום אחר;

- ב. מדוע לא יפסיקו את עיכוב כניסתם ויציאתם של תושבי שכונת שיח' ג'ראח בעת הכניסה והיציאה מהשכונה ואליה ;
- ג. מדוע לא יפסיקו את מדיניות האכיפה הסלקטיבית על רקע לאום בכל הקשור לחופש התנועה משכונת שיח' ג'ראח ואליה.

בקשה לקיום דיון דחוף

1. מוגשת בזאת בקשה לקיום דיון דחוף בעתירה זו שעניינה הסרה מיידית של כל המחסומים שהציבו המשיבים בכניסות וביציאות לשכונת שיח' ג'ראח. כפי שיפורט בעתירה להלן, מחסומים אלו הוצבו ביום 7.5.2021 וזאת על רקע הצבת לשכתו של ח"כ איתמר בן גביר בתוך השכונה וההפגנות שהתקיימו במהלך חודש רמדאן במחאה על אלימות השוטרים במסגד אלאקצא וכנגד פינויין של המשפחות הפלסטיניות משכונת שיח' ג'ראח. מחסומים אלו אוישו תחילה על ידי כוחות המשטרה וביום 16.5.2021 הוחלפו במחסומים מבלוקים מבטון.
2. כתוצאה מהצבת המחסומים, מוגבלת תנועתם של תושבי השכונה הפלסטינים. מותר להם להיכנס לשכונה רק עם הצגת תעודת זהות ואם במקרה שאינם נושאים אותה, נמנעת כניסתם. כמו כן, תושבים פלסטינים שאינם מתגוררים בשכונה, אינם יכולים להיכנס אליה לרבות אם הם מבקשים להיכנס לשכונה לצורך שהייה עם בני משפחתם וקרוביהם. לעומת זאת, מותרת כניסתם של קבוצות מהימין הקיצוני שאינם מתגוררים בשכונה וגם יהודים שמתגוררים שם לא עוברים בדיקה. לפי העותרים, מתאפשרת כניסתם של בין 50 ל-70 מהפעילים הנ"ל מידי יום לתוך השכונה למרות שאינם מתגוררים בה תוך כדי שלרוב הם מצויידיים באלות ובכלים אחרים במטרה לתקוף, לקנטר ולזרוע פחד בקרב תושבי השכונה הפלסטינים. זאת בעוד קרובי משפחתם מנועים מלהיכנס לשכונה בכדי לשהות עימם ולבקרים.
3. הנה כי כן, הפלסטינים תושבי השכונה עוברים בידוק ופלסטינים שאינם תושבי השכונה נמנעים מהליכנס אך יהודים קיצוניים בין אם הם מתגוררים בשכונה ובין אם לא, נכנסים ויוצאים באופן חופשי. לכן מדובר במדיניות גזענית.
4. כך יוצא כי הצבת המחסומים מהווה ענישה קולקטיבית על רקע מדיניות גזענית שחלה אך ורק על הפלסטינים. הנ"ל פוגעים בזכות החוקתית לחופש התנועה בזכות לכבוד (על רקע המדיניות הגזענית) וגם מסכנת את חייהם כתוצאה מהאכיפה הסלקטיבית בחופש הכניסה לשכונה.
5. במישור המינהלי יטענו העותרים כי הן מדיניות הצבת המחסומים בכניסה אל השכונה החוסמת קבוצה אחת על רקע שיוכה הלאומי והן דרישת הצגת תעודת זהות על רקע שיוך לאומי – שתיהן חסרות סמכות

בשל העדר כל הוראה מסמיכה בענין. לכן, מדובר בפעולה מנהלית בלתי חוקית המבוצעת תוך חריגה מסמכות.

6. לאור זאת ולדחיפות העניין, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על קיום דיון דחוף בעתירה. נימוקי העתירה מהווים חלק בלתי נפרד מבקשה זו.

העותרים

1. העותרים 1 עד 8 הם תושבי שכונת שיח' ג'ראח. העותר מס' 1 הוא ראש הוועדה של יחידות שכונת השיח' ג'ראח אשר בה נציגים מכלל המשפחות הפלסטיניות המתגוררות בשכונה ומטעמו מוגש תצהיר המאשר את נכונות העובדות המפורטות בעתירה.
2. העותרת מס' 9 היא קואליציה של ארגוני חברה אזרחית ופעילים הפועלת למען הגנה על זכויותיהם של הפלסטינים במזרח ירושלים לרבות בשכונת שיח' ג'ראח. העותר מס' 10 הוא ארגון זכויות אדם, הרשום כדין בישראל והפועל להגנה על זכויות אדם.
3. המשיבים הם האחראים על ההחלטה בדבר הצבת המחסומים נשוא העתירה.

הרקע העובדתי

4. על רקע האלימות המשטרתית כלפי המתפללים במסגד אלקאצא במהלך חודש הרמדאן ועל רקע ההליכים המשפטיים התלויים ועומדים בעניין פינויין של משפחות פלסטיניות משכונת שיח' ג'ראח במזרח ירושלים (רע"א 2401/21 ג'אעוני נגד נחלת שמעון בע"מ (תלוי ועומד)), התקיימו במהלך חודש רמדאן (שהחל ביום 12.4.2021) הפגנות בשכונת שיח' ג'ראח במחאה על האירועים הנ"ל.
5. ביום 6.5.2021 הקים ח"כ איתמר בן גביר לשכה פרלמנטארית מטעמו בתוך השכונה ונוכחותו שם לוותה בקבוצות מהימין היהודי הקיצוני אשר החלו לקנטר, להטריד ואף לתקוף את תושבי השכונה והמפגינים שם. רק ביום 7.5.2021 ולאחר לחצים, פירק בן גביר את לשכתו מהשכונה. ראו דיווח מ"הארץ" מיום 7.5.2021 תחת הכותרת "לאחר סיכום עם נתניהו, איתמר בן גביר פירק את הלשכה שהקים בשיח' ג'ראח":

<https://www.haaretz.co.il/news/politics/1.9782937>

6. על רקע האירועים הנ"ל, ביום 7.5.2021 הציבה המשטרה מחסומים שאוישו תחילה על ידי כוחות המשטרה והוצבו בכל הכניסות והיציאות של השכונה. בערב יום 16.5.2021 הוחלפו המחסומים הנ"ל במחסומים מבלוקים מבטון.

להלן תיעוד ממחסומי כוחות המשטרה שהוצבו מאז 7.5.2021:

ולהלן תיעוד וידאו שצולם על ידי תושבי השכונה בערב יום 16.5.2021, אשר מתעד הובלת המחסומים מבלוקי בטון אשר הוצבו בכניסות ויציאות לשכונה :

https://www.youtube.com/watch?v=LiwiZakH180&ab_channel=iadalah

https://www.youtube.com/watch?v=0V9lypO1OhQ&ab_channel=iadalah

7. במעבר במחסומים, מתבקשים תושבי השכונה למסור תעודות זהות על מנת לוודא שמקום מגוריהם הוא בשכונת שיח' ג'ראח. רק לאחר הצגת תעודת זהות, מותרת כניסתם וזאת לאחר עיכובים ותחקורים רבים. במידה ותושב אינו נושא עליו תעודת זהות, כניסתו נאסרת. כמו כן, נאסר על כל מי שאינו מתגורר בתוך השכונה להיכנס אליה. כך שבני משפחה, קרובים וחברים של תושבי השכונה לא מנועים מלהיכנס ואלה שנמצא כי שהו בשכונה נתבקשו על ידי המשטרה לצאת ממנה. להלן תיעוד בווידאו מיום 18.5.2021 המתעד את ניסיון המעבר דרך המחסום ודרישה הצגת תעודת זהות:

https://www.youtube.com/watch?v=qvcgF48tlks&ab_channel=iadalah

ותיעוד נוסף בווידאו מיום 18.5.2021 המראה תושבת השכונה מנסה לשכנע את השוטר כי הגבר שאיתה, (שלא נשא ת.ז. עליו) הוא בעלה והם מתגוררים בשכונה:

https://www.youtube.com/watch?v=UasBeGiTx38&ab_channel=iadalah

8. אך כוחות המשטרה החריגו הלכה למעשה את פעילי הימין הקיצוני והתירו למי מהם שאינו מתגורר בשכונה להיכנס אליה. העותרים מעידים כי מידי יום, הותרה כניסתם של 50 עד 70 פעילי הימין הקיצוני שלא פעם הם היו מצויידים באלות ובאבנים במטרה לתקוף, לקנטר ולזרוע פחד בקרב תושבי השכונה הפלסטינים שנותרו בתוך השכונה.

9. לא זו בלבד, המתנחלים היהודים המתגוררים בשכונה הותרו להיכנס ללא הצגת תעודת זהות. להלן תיעוד בווידאו מיום 10.5.2021 המתעד איסור כניסת תושבי חוץ אך כאשר אשה שמחזותה ולבושה ניתן להבחין כי היא אשה יהודייה דתייה וגרה בהתנחלות בשכונה, נכנסת לשכונה דרך המחסום מבלי שאף שוטר יבקש ממנה להציג ת.ז.:

https://www.youtube.com/watch?v=Bxzl8BPRAz4&ab_channel=iadalah

10. הנה כי כן, מאז 7.5.2021 ועד ליום הגשת עתירה זו, מתגוררים תושבי השכונה במצור. ביקורי משפחותיהם וחבריהם מחוץ לשכונה נאסרים. וכניסתם לשכונת מגוריהם מותרת רק בהצגת תעודת זהות והכל תוך כדי אכיפה סלקטיבית שהיא בבחינת תיוג מוגזע כנגד הפלסטינים.

11. הצבת המחסומים מהווה ענישה קולקטיבית המגבילה את חופש תנועתם באופן גורף פוגעת בכבודם וכתוצאה ממדיניות האכיפה הסלקטיבית על רקע שיוך לאומי היא מסכנת את חייהם ונוטעת פחד ובהלה בקרבם.

מיצוי הליכים

12. ביום 17.5.2021 ולאחר שדרישות העותרים בעל פה להסרת המחסומים לא נענתה, פנה העותר מס' 10 בשםם בדרישה דחופה אל מפכ"ל המשטרה, רב ניצב קובי שבתאי, ואל מפקד מחוז ירושלים במשטרה, ניצב דורון תורגימן, ואל השר לביטחון פנים מר אמיר אוחנה ואל היועץ המשפטי לממשלה, ד"ר אביחי מנדלבליט. בפנייה נדרש להסיר את המחסומים לאלתר זאת לאור הפגיעה הבלתי מידתית בחופש התנועה של תושבי המקום, הענישה הקולקטיבית שהיא יצרה וחומרתה לאור העדר אכיפתה כלפי קבוצות הימין הקיצוני שאינם תושבי המקום כולל היהודים המתגוררים בשכונה. נציין כי בפנייה זו נתווספה גם הדרישה להימנע מהשימוש במכת"זי בואש על בנייני מגורים של תושבי השכונה שבוצעה ללא קשר לקיומן של ההפגנות. דרישה אחרונה זו אינה חלק מהסעדים הנדרשים בעתירה זו.

**** רצ"ב פנייתנו מיום 17.5.2021 מסומנת ע/א'.**

13. לאור דחיפות הנושא, פנה העותר מס' 10 ביום 18.5.2021 במכתב תזכורת לקבלת מענה דחוף. ביום 19.5.2021 נתקבל במשרדינו מענה ראשון מלשכת מפכ"ל המשטרה בה נמסר כי הפנייה הועברה לגורם המקצועי הרלוונטי להתייחסות.

**** רצ"ב מכתב התזכורת מיום 18.5.2021 מסומן ע/ב'.**

**** רצ"ב המענה הראשונה מלשכת מפכ"ל המשטרה שנתקבל במשרד הח"מ ביום 19.5.2021, מסומן ע/ג'.**

14. ביום 19.5.2021 פנה העותר מס' 10 בתזכורת דחופה שניה אל הגורמים לעיל וביקש מענה ענייני עד סוף היום וזאת לאור דחיפות העניין. למרות הפניות הדחופות לקבלת מענה, טרם ניתנה התייחסות עניינית כלשהי.

**** רצ"ב פניית העותר מס' 10 מיום 19.5.2021, מסומנת ע/ד'.**

15. נבקש להדגיש כי לאור דחיפות העניין כפי שתואר ברקע העובדתי לעיל וחומרת הפגיעה בזכויות החוקתיות ללא כל הסמכה בהוראת חוק מפורשת, כפי שיפורט בטיעון המשפטי להלן, נאלצים העותרים להגיש עתירה זו מבלי להמתין לתשובה עניינית מטעם המשיבים וזאת מחשש כי תגובה עניינית זו לא תועבר בימים הקרובים.

הטיעון המשפטי

הענישה הקולקטיבית בהגבלת חופש התנועה ואכיפתה הסלקטיבית תוך תיוג מוגזע נגד הפלסטינים

16. הצבת מחסומים בכל הכניסות והיציאות פוגעת בחופש התנועה של תושבי השכונה ושל כל מי שמבקש להגיע או לצאת מהשכונה. היא מעיקה, מעכבת ומכשילה קיום וניהול חיים סדירים ותקינים ולעיתים קרובות מחייבת את תושבי המקום להיות מרותקים לביתם על מנת להימנע מהטרחה והעיכוב במחסום. הצבתם כאמור ברקע העובדתי לעיל מונעת ממי שאינו תושב השכונה, לרבות בני משפחה

וחברים להיכנס לביקור ושהייה אצל קרוביהם בתוך השכונה. אין כל ספק שלהגבלת חופש התנועה השלכות נוספות כגון עיכוב ביציאה וכניסה לשכונה לצורך מתן טיפול רפואי, יציאה ללימודים, לעבודה וכדומה.

17. חופש התנועה היא זכות יסוד חוקתית המעוגנת במסגרת הזכות לכבוד בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. כמו כן הגבלת חופש התנועה פוגעת בחירותו של אדם וזאת בניגוד לסעיף 5 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו הקובע כי אין להגביל חירותו של אדם בין היתר באמצעות הסגרה או בדרך אחרת. בהקשר לפגיעה בחופש התנועה ומעמדה של הזכות, ראו עניין **חורב** שם קבע הנשיא (כתוארו אז) ברק כדלקמן:

"חופש (זכות) התנועה הוא זכות יסוד של כל אדם בישראל. . . הוא מוגן בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. הוא נגזר מכבוד האדם המוגן בחוקה שלנו... אכן, זכותו של הפרט לנוע באופן חופשי בגבולות מדינתו ומחוצה להם, היא ביטוי מובהק לאוטונומיה של הרצון הפרטי. העיקרון החוקתי - הנגזר מכבוד האדם - בדבר פיתוח אישיותו של כל פרט כולל בחובו את חופש התנועה. אכן, ההגנה החוקתית על חופש התנועה היא ביטוי להגנה החוקתית הניתנת בישראל לחירותו. זכות התנועה של אדם... נגזרת מהיותו של אדם בן חורין ומאופייה של המדינה כמדינה דמוקרטית. . . . לכל אדם בישראל נתונה זכות חוקתית, - על חוקית, לתנועה חופשית'. זכות חוקתית זו עומדת על רגליה היא, וניתן אף לגזור אותה מכבוד האדם וחירותו'. . . חופש התנועה משמעותו החופש לנוע באופן חופשי ברחובות ובכבישים. . . זהו 'החופש לבוא ולצאת'. . ."
בג"ץ 5016/96 **חורב נגד שר התחבורה**, פד"י (4) 1, 59 (1997).

18. כמו כן מדובר בפגיעה בזכות לכבוד וזאת לאור האכיפה הסלקטיבי והגזענית רק נגד הפלסטינים (תושבי השכונה ומבקרים). כפי שעולה מהרקע העובדתי לעיל, למרות הצבת המחסומים ומניעת תושבי חוץ מלהיכנס אל השכונה, אך אכיפת המגבלות הנ"ל, אינה מיושמת ואינה חלה הן על היהודים המתגוררים שם והן על תושבי חוץ יהודים המזוהים עם קבוצות ימין קיצוניות. בנסיבות אלו המגבלה על חופש התנועה באמצעות הצבת המחסומים, נאכפת באופן סלקטיבי אך ורק על רקע לאום ומהווה בשל כך הפליה פסולה.

19. כך שמדובר במדיניות המהווה תיוג אתני ומוגזע – racial profiling. בהקשר לאיסור על תיוג וגזע נפנה לעניין **ג'והרי**, שם זוכה הנאשם מעבירה של החזקת סכין עקב פסילת ראיות שהוגשו אגב חיפוש שנערך בנסיבות בהן הבסיס לחשד היה אפיון גזעי ונקבע ואשר מגדיר מהו אפיון גזעי:

"סבורני כי עריכת חיפוש שלא על פי חשד סביר ושלא בהסכמה, בנסיבות בהן הבסיס לחשד הוא אפיון גזעי ("Racial Profiling" בלעז) בלבד, עולה כדי הפרה מהותית של כללי החקירה הפלילית. אמנם לא ניתן להצביע על פעולה זדונית ומכוונת מצד הרשות, ואולם בנסיבות בהן הפגם שנפל בדרך השגת הראייה היה חמור וכלל פגיעה משמעותית בזכויותיו המוגנות של הנחקר, לא יהיה בעצם העובדה שהרשות פעלה בתום לב כדי למנוע את פסילת הראייה (הלכת יששכרוב, פסקה 70). **איפיון גזעי, שישודו בסטריאוטיפים גזעניים לפיהם יש לייחס לשונה תכונות תרבותיות שליליות ונטייה לבצע עבירות, הוא דבר חמור (תא"מ (שלום ת"א) 43168/05 צדוק ערן נ' חברת שבח שלוש בע"מ (26.9.2009), פסקאות 21-47) ושבעתיים חמור הדבר כאשר המחזיק בדעה הקדומה הוא שוטר בעל סמכות.**" (ההדגשה אינה במקור)

ת"פ (שלום כ"ס) 5719-04-10 **מדינת ישראל נגד ג'והרי**, פסקה 26 (פסק דין מיום 17.3.2011).

20. הפסיקה העליונה אסרה על אכיפה סלקטיבית או בררנית במיוחד כשהיא מהווה תיוג מוגזע. ראו למשל עניין **עמותת טבקה** שם נתקבלה עתירה נגד מדיניות שוטרים הדורשים הזדהות מאזרחים אתיופים כאשר מדיניות זו יושמה כלפיהם רק בגלל צבע עורם (בג"ץ 4455/19 **עמותת טבקה נגד משטרת ישראל** (פסק דין מיום 25.1.2021)). בעניין **זקין** הסביר בית המשפט מהי אכיפה בררנית, בין היתר על רקע לאום, והיותה פסולה:

"ללא יומרה להציע הגדרה ממצה, אפשר לומר, לצורך עתירה זאת, כי אכיפה בררנית היא אכיפה הפוגעת בשוויון במובן זה שהיא מבדילה לצורך אכיפה בין בני-אדם דומים או בין מצבים דומים לשם השגת מטרה פסולה, או על יסוד שיקול זר או מתוך שרירות גרידא. דוגמה מובהקת לאכיפה בררנית היא, בדרך-כלל, החלטה לאכוף חוק כנגד פלוני, ולא לאכוף את החוק כנגד פלמוני, על בסיס שיקולים של דת, לאום או מין, או מתוך יחס של עוינות אישית או יריבות פוליטית כנגד פלוני. די בכך ששיקול כזה, גם אם אינו שיקול יחיד, הוא השיקול המכריע (דומיננטי) בקבלת החלטה לאכוף את החוק. (ההדגשה הוספה - ד.ב.)."

"...אכיפה כזאת נוגדת באופן חריף את העיקרון של שוויון בפני החוק במובן הבסיסי של עיקרון זה. היא הרסנית לשלטון החוק; היא מקוממת מבחינת הצדק; היא מסכנת את מערכת המשפט..."

בבג"ץ 6396/96 **זקין נ' ראש עיריית-באר שבע**, פ"ד נג(3) 289, 305 (1999).

21. ובעניין **ניר** שדן בחוקתיות החוק להפסקת הליכים ומחיקת רישומים בעניין תוכנית ההתנתקות, התש"ע-2010, ביטל בית המשפט העליון את החוק בעקבות פגיעתו בעקרון השוויון עקב האכיפה הבררנית שיצר ונקבע בו בין היתר:

"כאמור, החוק נשוא ההליכים שלפנינו קובע הסדר מיוחד אשר ניתן להגדירו כקובע תנאים של אכיפה בררנית ביחס לקבוצת אוכלוסייה מסוימת וביחס לעבירות מסוימת. קבוצה זו - מי שבעניינם נפתחו הליכים פליליים על רקע התנגדות לתוכנית ההתנתקות ובכפוף למגבלות מסוימות שפורטו - הינה לכל הדעות קבוצה מובחנת ומובהקת, פוליטית ואידיאולוגית. לפיכך, ניתן לכאורה להצביע על פגיעה בעקרון השוויון הנגרמת מהחלת ההסדר שבחוק על קבוצה זו בלבד, מה גם שמדובר בקבוצה הנהנית מתמיכתו של רוב פוליטי בכנסת. זהו, כמובן, מצב דברים המחייב משנה זהירות בבחינת שאלת השוויון בפני החוק."

בג"ץ 1213/10 **ניר נגד יו"ר הכנסת**, עמוד 21 (פסק דין מיום 23.2.2012).

העדר הסמכה בחוק להצבת מחסומים

22. העותרים טוענים כי מדיניות המשיבים הינה חסרת סמכות כלשהי שכן אין הוראה מפורשת בחוק המסמיכה את המשיבים להציב את המחסומים ובמיוחד המקיימת תיוג גזעי. על כן ההחלטה להציב היא שלא כדין בהעדר כל הסמכה בחקיקה ראשית.

23. לכל הדעות, הפגיעה בזכות החוקתית לחופש התנועה לא שכן תוך אכיפתה באופן גזעני מחייבת הוראת חוק מפורשת, ואם אכן קיימת הוראה כזו, ולא היא – הרי גם הוראה זו היא בלתי חוקתית בעליל.

24. השוו עם עניין **עאדל מנאע** שם קיבל בג"ץ עתירה נגד הצבת מחסומי גבביה בירושלים, בשל פגיעתה בזכות לכבוד ללא כל סמכות מפורשת בחוק (בג"ץ ד"ר **עאדל מנאע נגד רשות המסים** (ניתן ביום 20.12.2010).

25. ולענין הדרישה היומיומית מתושבי השכונה הפלסטינים להציג את תעודת הזהות שלהם בכל אימת שיבקשו לנוע ועל רקע שיוכם הלאומי גם היא חסרת סמכות. פסק הדין בעניין **עמותת טבקה** דן בסמכות של שוטר לדרוש מאדם להזדהות באמצעות הצגת תעודת (על רקע צבע עורו) מבלי שקיים חשד סביר שאותו אדם ביצע עבירה וקבע כי אין לשוטר סמכות ועל כן דרישת ההזדהות היא בלתי חוקית. בפסק הדין סיכמה הנשיאה חיות את חשיבות עקרון חוקיות המנהל וסמכותה של רשות מנהלית לפעול רק במסגרת החוק שהסמיך אותה לכך, תוך הפניה לעניין **מנאע** שהובא לעיל, וקיבלה את העתירה על רקע העדר הוראה מפורשת בחוק ליישום המדיניות:

"עיקרון חוקיות המנהל הוא עיקרון יסוד במשפט הישראלי והוא משמיע לנו כי רשות מנהלית רשאית לפעול אך ורק בדל"ת אמות הסמכות שהוקנתה לה בחוק, ואין היא רשאית לבצע פעולה שאותה לא הוסמכה במפורש לעשות (ראו, למשל: בג"ץ 6824/07 מנאע נ' רשות המסים, פ"ד סד(2) 479, 497-498 (2010) (להלן: עניין מנאע); בג"ץ 7455/05 הפורום המשפטי למען א"י נ' ממשלת ישראל, פ"ד נט(2) 905, 910-911 (2005); יצחק זמיר הסמכות המינהלית כרך א – המינהל הציבורי 74-80 (מהדורה שנייה, 2010); דפנה ברק-ארז משפט מינהלי כרך א 97 ואילך (2010)). עיקרון זה וההקפדה עליו נושאים משנה חשיבות מקום שפעולתה של הרשות עלולה לגרום פגיעה בזכות יסוד. במקרים אלו אין הרשות יוצאת ידי חובתה בהצבעה על הוראת חוק כללית שיכולה להתפרש כמקור הסמכה לפעולתה, ועל ההסמכה לפעולה להיות ברורה, מפורטת ומפורשת בחקיקה ראשית (עניין מנאע, בעמ' 498-499; בג"ץ 5100/94 הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד נג(4) 817, 831 (1999); בג"ץ 1437/02 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' השר לביטחון פנים, פ"ד נח(2) 746, 761-762 (2004))." (עניין **טבקה**, פסקה 15 לפסק דינה של הנשיאה חיות).

לאור האמור לעיל מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על מתן צו על תנאי כמבוקש במבוא לעתירה זו וכן לקבוע דיון דחוף בעתירה.

סאוסן זהר, עורכת דין
ב"כ העותרים

חיפה, 20.5.2021